

Crisis & Faith

Perek 13a

A Vile Deed

א וַיְהִי אַחֲרֵי-כֵן, וּלְאַבְשָׁלוֹם בֶּן-דָּוִד אָחוֹת לָכָה--וַשְׁמָה תָמָר; וַיֶּאֱהָבֶהָ, אֲמֹנוֹן בֶּן-דָּוִד. **1** And it came to pass after this, that Absalom the son of David had a fair sister, whose name was Tamar; and Amnon the son of David loved her.

1. Abarbanel

ויהי אחרי כן וגו'. אחרי שספר הכתוב חטאת דוד בענין בת שבע ואוריה החתי, זכר אחריו העונשים אשר הענישו האל ית' עליו, ראשונה במיתת הילד, ושנית בענין תמר ששכב אמנון עמה ויענה, גמול מה ששכב דוד עם בת שבע בחיי בעלה, ושלישית בהריגת אמנון שהרגו אבשלום על אותה הבעילה האסורה. גמול למיתת אוריה שהמיתו דוד בעבור אשתו, ואחרי זה יספר ענין אבשלום עם דוד אשר נתחברו בו גם כן גלוי עריות ששכב עם נשי אביו לעיני כל ישראל כמו שייעד נתן הנביא, ושפיכות דמים במיתת אבשלום עצמו, וחרפת דוד וגדופו בהיותו בורח מפני בנו אשר קם עליו, וזהו סמיכות הפרשיות וקשורם.

ב וַיֵּצֵר לְאַמְנוֹן לְהַתְחַלֹּת, בְּעֵבֹר תָּמָר אָחוֹתוֹ--כִּי בְתוּלָה, הִיא; וַיִּפְּלֵא בְּעֵינָיו אֲמֹנוֹן, לַעֲשׂוֹת לָהּ מְאוּמָה. **2** And Amnon was so distressed that he fell sick because of his sister Tamar; for she was a virgin; and it seemed hard to Amnon to do any thing unto her.

ג וּלְאַמְנוֹן רֵעַ, וַשְׁמוֹ יוֹנָדָב, בֶּן-שִׁמְעָה, אַחֵי דָוִד; וַיּוֹנְדָב, אִישׁ חָכָם מְאֹד. **3** But Amnon had a friend, whose name was Jonadab, the son of Shimeah David's brother; and Jonadab was a very subtle man.

ד וַיֹּאמֶר לוֹ, מִדּוּעַ אַתָּה כָּכָה יוֹדֵל בֶּן-הַמֶּלֶךְ? בִּבְקָר בִּבְקָר--הֲלוֹא, תִּגִּיד לִי; וַיֹּאמֶר לוֹ, אֲמֹנוֹן, אֶת-תָּמָר אָחוֹת אֲבִשָׁלוֹם אַחִי, אֲנִי אֹהֵב. **4** And he said unto him: 'Why, O son of the king, art thou thus becoming leaner from day to day? wilt thou not tell me?' And Amnon said unto him: 'I love Tamar, my brother Absalom's sister.'

ה וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹנָדָב, שֹׁכֵב עַל-מִשְׁכְּבְּךָ וְהִתְחַל; וּבֹא אֲבִיד לְרֹאשֵׁיךָ, וְאָמַרְתָּ אֵלָיו תְּבֹא-נָא תָמָר אָחוֹתִי וְתִבְרְנִי לֶחֶם וְעֲשֵׂתָהּ, לְעֵינַי אֶת-הַבִּרְיָה, לְמַעַן אֲשֶׁר אֲרָאָהּ, וְאֲכַלְתִּי מִיָּדָהּ. **5** And Jonadab said unto him: 'Lay thee down on thy bed, and feign thyself sick; and when thy father cometh to see thee, say unto him: Let my sister Tamar come, I pray thee, and give me bread to eat, and dress the food in my sight, that I may see it, and eat it at her hand.'

2. Rashi

איש חכם – לרשעה.

3. Malbim

באמת לא עלה ע"ד יונדב שיעשה הנבלה הזאת, רק שם בפיו דבריו שמתוכם יכיר המלך שהוא חושק בתמר אחותו וחולה עבודה עד מות.

ו וַיִּשְׁכַּב אֲמֹנוֹן, וַיִּתְחַל; וּבֹא הַמֶּלֶךְ לְרֹאוֹתוֹ, וַיֹּאמֶר אֲמֹנוֹן אֶל-הַמֶּלֶךְ תְּבֹא-נָא תָמָר אָחוֹתִי וְתִלָּבֵב לְעֵינַי שְׂתֵי לֶבָבוֹת, וְאֶבְרָהּ, מִיָּדָהּ. **6** So Amnon lay down, and feigned himself sick; and when the king was come to see him, Amnon said unto the king: 'Let my sister Tamar come, I pray thee, and make me a couple of cakes in my sight, that I may eat at her hand.'

ז וַיִּשְׁלַח דָּוִד אֶל-תָּמָר, הַבִּיתָה לְאָמֹר: לְכִי נָא, בֵּית אֲמֹנוֹן אַחִיךָ, וַעֲשֵׂי-לוֹ, **7** Then David sent home to Tamar, saying: 'Go now to thy brother Amnon's house, and dress him food.'

הבריה.

ח וַתֵּלֶךְ תָּמָר, בֵּית אַמְנוֹן אַחִיהָ--וְהוּא שָׁכַב; וַתִּקַּח אֶת-הַבֶּצֶק וְתִלוּשׁ (וַתֵּלֶשׁ) וַתֵּלֶבֶב לְעֵינָיו, וַתִּבְשֵׁל אֶת-הַלֶּבְבוֹת.

8 So Tamar went to her brother Amnon's house; and he was lying down. And she took dough, and kneaded it, and made cakes in his sight, and did bake the cakes.

ט וַתִּקַּח אֶת-הַמִּשְׁרֵת וַתִּצָּק לִפְנֵיו, וַיִּמָּאן לֶאֱכֹל; וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן, הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעִלָּי, וַיֵּצְאוּ כָל-אִישׁ מֵעִלָּי.

9 And she took the pan, and poured them out before him; but he refused to eat. And Amnon said: 'Have out all men from me.' And they went out every man from him.

וְלֹא-יָבֵל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק, לְכָל הַנֹּצְצִים עָלָיו, וַיִּקְרָא, הוֹצִיאוּ כָל-אִישׁ מֵעִלָּי; וְלֹא-עָמַד אִישׁ אִתּוֹ, בְּהִתְנוּדַע יוֹסֵף אֶל-אָחָיו.

י וַיֹּאמֶר אַמְנוֹן אֶל-תָּמָר, הַבִּי־אֵי הַבֶּרֶיָה הַחֲדָר, וְאֶבְרָה, מִיָּדְךָ; וַתִּקַּח תָּמָר, אֶת-הַלֶּבְבוֹת אֲשֶׁר עָשִׂתָּה, וַתָּבֵא לְאַמְנוֹן אַחִיהָ, הַחֲדָרָה.

10 And Amnon said unto Tamar: 'Bring the food into the chamber, that I may eat of thy hand.' And Tamar took the cakes which she had made, and brought them into the chamber to Amnon her brother.

יא וַתִּגַּשׁ אֵלָיו, לֶאֱכֹל; וַיַּחְזֹק-בָּהּ וַיֹּאמֶר לָהּ, בּוֹאִי שִׁכְבִי עִמִּי אַחוֹתַי.

11 And when she had brought them near unto him to eat, he took hold of her, and said unto her: 'Come lie with me, my sister.'

יב וַתֹּאמֶר לוֹ, אֵל-אָחִי אֵל-תַּעֲנֵנִי--כִּי לֹא-יַעֲשֶׂה כֵן, בְּיִשְׂרָאֵל: אֵל-תַּעֲשֶׂה, אֶת-הַנְּבִלָה הַזֹּאת.

12 And she answered him: 'Nay, my brother, do not force me; for no such thing ought to be done in Israel; do not thou this wanton deed.'

יג וַאֲנִי, אֵנָה אוֹלִידָה אֶת-חַרְפְּתִי, וְאַתָּה תִּהְיֶה כְּאֶחָד הַנְּבִלִים, בְּיִשְׂרָאֵל; וְעַתָּה דַּבֵּר-נָא אֶל-הַמֶּלֶךְ, כִּי לֹא יִמְנַעֲנִי מִמֶּךָ.

13 And I, whither shall I carry my shame? and as for thee, thou wilt be as one of the base men in Israel. Now therefore, I pray thee, speak unto the king; for he will not withhold me from thee.'

ז וַיְהִי, אַחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַתִּשָּׂא אִשֶׁת-אֲדֹנָיו אֶת-עֵינֶיהָ, אֶל-יוֹסֵף; וַתֹּאמֶר, שִׁכְבָה עִמִּי. ח וַיִּמָּאן--וַיֹּאמֶר אֶל-אִשֶׁת אֲדֹנָיו, הֵן אֲדֹנִי לֹא-יָדַע אֵתִי מִה-בְּבִית; וְכָל אֲשֶׁר-גִּישׁ-לוֹ, נָתַן בְּיָדִי. ט אֵינְנוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה, מִמֶּנִּי, וְלֹא-חֲשַׁד מִמֶּנִּי מְאוּמָה, כִּי אִם-אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת-אִשְׁתּוֹ; וְאִיךָ אֶעֱשֶׂה הַרְעָה הַגְּדוֹלָה, הַזֹּאת, וְחָטָאתִי, לְאֱלֹהִים. י וַיְהִי, כַּד בָּרָה אֶל-יוֹסֵף יוֹם יוֹם; וְלֹא-שָׁמַע אֶלֶיהָ לְשִׁכַּב אִצָּלָהּ, לְהִיּוֹת עִמָּה. יא וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה, וַיָּבֵא הַבִּיטָה לַעֲשׂוֹת מְלֹאכְתּוֹ; וַאֲיֵן אִישׁ מְאֻנְשֵׁי הַבַּיִת, שֵׁם--בְּבִית. יב וַתִּתְפָּשֶׂהוּ בְּגָדוֹ לְאֹמֶר, שִׁכְבָה עִמִּי; וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ, וַיֵּגֵס וַיֵּצֵא חוּצָה.

וַיִּבְגֵּי יַעֲקֹב בְּאוֹ מִן-הַשָּׂדֶה, כְּשִׁמְעָם, וַיִּתְעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים, וַיַּחֲרֹקֵם מְאֹד: כִּי-נִבְלָה עָשָׂה בְּיִשְׂרָאֵל, לְשִׁכַּב אֶת-בַּת-יַעֲקֹב, וְכֵן, לֹא יַעֲשֶׂה.

כג וַתַּחַר, וַתֵּלֶךְ בֵּן; וַתֹּאמֶר, אֶסֶף אֱלֹהִים אֶת-חַרְפְּתִי. כד וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ יוֹסֵף, לֵאמֹר: יֹסֵף יִהְיֶה לִּי, בֶּן אַחֵר.

יד וְלֹא אָבָה, לְשָׁמַע בְּקוֹלָהּ; וַיַּחְזֹק מִמֶּנָּה וַיַּעֲנֶהָ, וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ.

14 Howbeit he would not hearken unto her voice; but being stronger than she, he forced her, and lay with her.

טו וַיִּשְׂנְאָהָ אַמְנוֹן, שְׂנְאָה גְדוֹלָה מְאֹד--כִּי גְדוֹלָה הַשְׂנְאָה אֲשֶׁר שְׂנְאָהָ, מֵאַהֲבָה אֲשֶׁר אָהַבָהּ; וַיֹּאמֶר-לָהּ אַמְנוֹן, קוּמִי לְכִי.

15 Then Amnon hated her with exceeding great hatred; for the hatred wherewith he hated her was greater than the love wherewith he had loved her. And Amnon said unto her: 'Arise, be gone.'

טז וַתֹּאמֶר לוֹ, אֵל-אוֹדֹת הַרְעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת, מֵאַחֲרֵת אֲשֶׁר-עָשִׂיתָ עִמִּי.

16 And she said unto him: 'Not so, because this great wrong in putting me forth is worse than the other that thou didst

לְשַׁלְחַנִּי; וְלֹא אָבָה, לְשָׁמֹעַ לָהּ. unto me.' But he would not hearken unto her.

17 Then he called his servant that ministered unto him, and said: 'Put now this woman out from me, and bolt the door after her.'--

ב וַיִּקְרָא אֶתְהָ שָׂכָם בֶּן-חַמּוּר, הַחֲנִי--נְשִׂיא הָאָרֶץ; וַיִּקְחֵהּ אֶתְהָ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ, וַיַּעֲנֶהּ. ג. וַתִּדְבֹק נִפְשׁוֹ, בְּדִינָה בַת-יַעֲקֹב; וַיֵּאָהֱב, אֶת-הַנַּעֲרָה, וַיִּדְבֹר, עַל-לֵב הַנַּעֲרָה.

4. Abarbanel

וגם נוכל לומר עוד שהפועל המגונה זה דרכו שבהשלמתו יקנה האדם ממנו חרטה רבה ושנאה גדולה, וכמאמר המדיני הרשעים מלאים חרטות, ולכן אמנון לא עצר כח לראותה עוד בהתחרטו ממה שעשה.

5. Malbim

וישנאה אחר שהיה תאוה כלביית מיד שנכבה רשף התאוה חלפה האהבה שלא היתה אהבה עצמיית, ואז בהכירו תועבת הנבלה הזאת שב לשנוא את הנושא שעל ידו נסבב לו זאת, וזה שכתוב גדולה השנאה מהאהבה שהאהבה בעצמה סבבה את השנאה שכשזכר תועבת האהבה הזאת, אשר היתה עתה לזרה בעיניו, נהפך לבו בקרבו לשנאה גדולה.

אל אודות – כי היא נשארה בביתו להכריחו שישנאה, כדין מאנס את הבתולה, שלו תהיה לאשה לא יוכל שלחה כל ימיו, השיבה לו כי אל אודת הרעה הגדולה הזאת פי שהרעה הגדולה הזאת לשלחני אל אודותיו, רצה לומר שאי אפשר שתהיה נסבבת מאחרת אשר עשית עמי – כי אודות הרעה הקודמת היה ראוי שלא תוכל לשלחני לעולם, ולא בהפך שעל ידי שאנסת אותי תשלחני, וכוונה גם כן שעל ידי הרעה האחרת שעשית עמי שאנסתני, הרעה הזאת שעשית לשלחני גדולה יותר שהוא הפך הנמוס ומצות התורה.

18 Now she had a garment of many colours upon her; for with such robes were the king's daughters that were virgins apparelled.--And his servant brought her out, and bolted the door after her.

יח וְעָלְיָהּ כְּתָנֹת פְּסִים, כִּי כֹן תִּלְבָּשׁוּ בָנוֹת-הַמֶּלֶךְ הַבְּתוּלוֹת מְעִילִים; וַיֵּצֵא אוֹתָהּ מִשְׁרָתוֹ הַחוּץ, וַיַּעַל הַדֶּלֶת אַחֲרֶיהָ.

19 And Tamar put ashes on her head, and rent her garment of many colours that was on her; and she laid her hand on her head, and went her way, crying aloud as she went.

יט וַתִּקַּח תָּמָר אֶפְרָר עַל-רֹאשָׁהּ, וַתִּכְתֹּת הַפְּסִים אֲשֶׁר עָלְיָהּ קָרָעָה; וַתִּשֶׂם יָדָהּ עַל-רֹאשָׁהּ, וַתֵּלֶךְ הִלּוּד וְזָעָקָה.

20 And Absalom her brother said unto her: 'Hath Amnon thy brother been with thee? but now hold thy peace, my sister: he is thy brother; take not this thing to heart.' So Tamar remained desolate in her brother Absalom's house.

כ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ אַבְשָׁלוֹם אַחִיהָ, הֲאֵמִינוֹן אַחִיךָ הָיָה עִמָּךְ, וְעַתָּה אַחֹתִי הַחֲרִישִׁי אַחִיךָ הוּא, אַל-תִּשְׂתִּי אֶת-לִבְךָ לְדַבֵּר הָזֶה; וַתִּשָּׁב תָּמָר וַשְׁמָמָה, בֵּית אַבְשָׁלוֹם אַחִיהָ.

21 But when king David heard of all these things, he was very wroth.

כא וְהַמֶּלֶךְ דָּוִד--שָׁמַע, אֶת כָּל-הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה; וַיַּחַר לוֹ, מְאֹד.

6. Shoftim 19

כג וַיֵּצֵא אֵלֶיהֶם, הָאִישׁ בְּעַל הַבַּיִת, וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם, אַל-אַחִי אֶל-תִּרְעוּ נָא; אַחֲרַי אֲשֶׁר-בָּא הָאִישׁ הָזֶה, אֶל-בַּיְתִי--אֶל-תַּעֲשׂוּ, אֶת-הַנְּבִלָה הַזֹּאת. **כד** הִנֵּה בְתִי הַבְּתוּלָה וּפִילְגָשָׁהּ, אוֹצִיאָהּ-נָא אוֹתָם וְעֵנּוּ אוֹתָם, וַעֲשׂוּ לָהֶם, הַטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם; וְלֹאִישׁ הָזֶה לֹא תַעֲשׂוּ, דָּבָר הַנְּבִלָה הַזֹּאת. **כה** וְלֹא-אָבוּ הָאֲנָשִׁים, לְשָׁמֹעַ לוֹ, וַיַּחֲזֹק הָאִישׁ בְּפִילְגָשׁוֹ, וַיֵּצֵא אֵלֶיהֶם הַחוּץ; וַיִּדְעוּ אוֹתָהּ וַיִּתְעַלְלוּ-בָּהּ כָּל-הַלַּיְלָה, עַד-הַבֹּקֶר, וַיִּשְׁלְחוּהָ, בַּעֲלוֹת (פְּעֻלוֹת) הַשָּׁחַר.